

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Høringssvar – NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Midtnorsk Filmsenter viser til høringsbrev datert 11.03.13 og vil med dette avgi sitt høringssvar. Enger-utvalget har levert en solid rapport med nyttige fakta og interessante vurderinger. Vi har valgt å konsentrere vårt høringssvar om punktet 11.10 Film, og viser forøvrig til høringssvar fra våre eiere Sør-Trøndelag fylkeskommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune.

I tilskuddsbrevet til de regionale filmsentrene for 2013 har Kulturdepartementet fastsatt følgende mål for de regionale filmvirksomhetene: *”Den regionale filmsatsingen er en del av den samlede nasjonale filmpolitikken. Kulturløftet II slår fast at det skal satses på filmmiljøer i regionene, jf Prop. 1 S (2012-2013) De regionale filmsentrene skal utvikle en regional filmkultur gjennom å bygge opp talenter, utvikle filmbransjen og øke filmkompetansen blant barn og unge i regionen. Sentrene skal også bidra til økt likestilling i filmbransjen”.*

De regionale filmsentrenes hovedoppgave er å bidra til at det utvikles sterke og stabile produksjonsmiljøer i alle fem landsdeler. Departementets arbeidsgruppe for mangfold i film og tv skrev i sitt notat tidligere i år at: *”Dersom en produsent ikke kjenner seg igjen i en historie, ikke kan relatere til dens miljø, handling eller budskap – kort sagt ikke finner den relevant, vil det være sannsynlig at prosjektet blir valgt bort. Mangfold i produsentleddet er derfor av vesentlig betydning for mangfold i innholdet.”* Norge er et land med et stort mangfold i både landskap og lynne og vi tror det vil styrke norsk films oppslutning og posisjon både nasjonalt og internasjonalt om man i større grad klarer å ta dette mangfoldet i bruk.

Satsingen på regionale filmsentre gjennom Kulturløftet I og II har bidratt til nettopp dette gjennom fremveksten av solide kort- og dokumentarfilmprodusenter i flere landsdeler. I punkt 11.10.4 slår Kulturutredningen imidlertid fast at *”Storparten av realøkningen i statlige bevilgninger til filmområdet i tiden etter 2005 har gått til det nye filminstituttet.”* Videre heter det *”at det ikke har skjedd markerte forskyvninger av tyngdepunktene i filmnæringene. Utvalget ser at det tar tid å utvikle bærekraftige og stabile produksjonsmiljø utenfor Oslo. Dette bør være en prioritert oppgave innenfor filmpolitikken i årene som kommer.”*

Vi støtter Enger-utvalgets vurdering på dette punktet. Skal Kulturløftets ambisjon om å satse på filmmiljøer i regionene realiseres må de regionale tilskuddsordningene styrkes. Landets åtte filmsenter mottar i 2013 samlet 43 millioner kroner i statstilskudd. Statsstøtten går i all hovedsak til utvikling og produksjon av kortfilm og dokumentarfilm og benyttes ut over dette til bransjeutviklende tiltak og filmtiltak for barn og unge. All drift av filmsentrene finansieres lokalt. Statstilskuddet til filmsentrene tilsvarer i dag ca 10% av de nasjonale fondsmidlene på kr 437 millioner som forvaltes av Norsk filminstitutt. I punkt 11.10.3 i rapporten står det at det fra aktørene utvalget har vært i kontakt med *”understrekes at økt produksjon og volum i norsk film (de ti siste årene) har profesjonalisert bransjen, og skapt en større bredde av sjangre og uttrykk”.* Det viktigste virkemidlet i utviklingen av en profesjonell bransje som leverer filmer av høy kvalitet er et tilstrekkelig produksjonsvolum. **Et bærekraftig produksjonsvolum er en forutsetningen for stabile filmmiljøer utenfor hovedstaden.** Skal det satses på filmmiljøer i regionene slik Kulturløftet II slår fast må de regionale tilskuddsordningene styrkes. Filmsentrenes viktigste rolle i den nasjonale filmpolitikken er å sørge for at det i alle landsdeler utvikles stabile profesjonelle filmmiljøer som kan leverer et mangfold av filmer av høy kvalitet, og på den måten øke oppmerksomheten om norsk film både lokalt og internasjonalt.

Vi foreslår derfor at det settes et mål om at 20% av den samlede statsstøtten til filmproduksjon, det vil si fondsmidlene som Norsk filminstitutt forvalter og støtten til de regionale filmtiltaken, fra og med 2015 formidles gjennom regionale tilskuddsordninger og 80% gjennom nasjonale tilskuddsordninger. Vi mener det bør være mulig å nå dette målet uten å kutte i de nasjonale tilskuddsordningene. Norsk film har hatt en

svært positiv utvikling de siste 10 årene og det er viktig at de nasjonale tilskuddsordningene opprettholdes på dagens nivå. Den samlede statsstøtten til filmproduksjon inklusive statstilskuddet til filmsentrene og de regionale filmfondene utgjør i dag 490 millioner kroner. 20% av den samlede statsstøtten tilsvarer 98 millioner kroner. Den samlede støtten til regionale filmtiltak er i dag på 53 millioner. Det dreier seg med andre ord om en økning på 45 millioner. De to siste årene har vi hatt en gjennomsnittlig årlig økning i den samlede statsstøtten til filmproduksjon nasjonalt og regionalt på 28 millioner kroner. Går man fem år tilbake i tid får vi en gjennomsnittlig årlig økning på 35 millioner. Det betyr at det bør være mulig å nå 20%-målet innen 2015 uten å kutte i de nasjonale tilskuddsordningene hos Norsk filminstitutt.

Vi anbefaler videre at kriteriene for hvordan statstilskuddet fordeles mellom sentrene tas opp til ny vurdering. Tildelingen av midler til regionale filmsenter har fra og med budsjettåret 2012 foregått etter en kriteriemodell hvor 60% av midlene fordeles etter folketall og 40% etter bransjestørrelse i regionen og sentrenes planlagte tiltak innen kompetanseheving, barn og unge og likestilling. Vi mener det er problematisk at offentlig støtte til profesjonell kunst og kultur fordeles etter en modell hvor folketall er det viktigste kriteriet. Talent og profesjonalitet i kunsten som i idretten har lite å gjøre med innbyggertall. Videre tror vi at det er en fare for at dagens modell i stedet for å skape økt mangfold vil bidra til å forsterke skjevhetene i bransjen. Det er stor variasjon i hvor mye de ulike landsdelene og filmsentrene mottar i statsstøtte, fra 3,1 millioner til 8,2 millioner kroner. Med dagens fordelingsmodellen vil de som mottar mest støtte også ha de beste forutsetningene for å få mer. Den samme mekanismen har bidratt til å opprettholde hovedstadens særstilling. Når 80% av de nasjonale tilskuddene til fiksjonsfilm på kino havner i østlandsregionen har bransjen i denne regionen selvfølgelig bedre forutsetninger for å utvikle seg og bli stadig bedre enn bransjen i de sju andre regionene som deler på de resterende 20 prosentene. De som mottar mest støtte stiller også sterkest i kampen om nye tildelinger. De regionale filmsentrene er opprettet for å bryte denne spiralen, ikke forsterke den. Vi mener derfor statsstøtten til filmsentrene bør fordeles etter en modell som i større grad fremmer mangfold og like muligheter. Filmsentrenes rolle er etter vår mening ikke å fullfinansiere den regionale filmproduksjonen, men å stimulere til at det utvikles flere sterke filmmiljøer som leverer film av høy kvalitet. En av flere alternative fordelingsmodeller er derfor å fastsettes et felles grunnbeløp for alle filmsentrene med utgangspunkt i et produksjonsvolum som gir tilstrekkelig stabilitet og kontinuitet i alle landsdeler.

I kjølvannet av *Veiviseren* ble finansieringen av en del oppgaver som tidligere lå hos departementet og Norsk Filminstitutt flyttet over til Norsk kino- og filmfond ved FILM & KINO. Dette gjelder blant annet støtten til regionale tiltak for barn og unge. FILM&KINO varslet i vår kraftige kutt i støtten til en rekke tiltak deriblant filmtiltak for barn og unge i regionene. **Vi er glad for at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett har satt av 2, 8 millioner kroner til filmtiltak for barn og unge i regionene, og vi håper at området sikres fast finansiering over statsbudsjettet slik vedtaket i revidert nasjonalbudsjett åpner for.** Vi vil samtidig støtte Cinematekene og filmfestivalenes i deres ønske om at støtten til deres virksomheter fristilles fra avgiften i Norsk kino- og filmfond. Ansvar for den statlige finansieringen av cinematekene utenfor Oslo bør legges til Norsk Filminstitutt, som tilføres øremerkede midler fra Kulturdepartementet til formålet.

Kulturutredningen henviser flere steder til stortingsmeldingen *Veiviseren* hvor departementet understreker at «det er viktig at de regionale og nasjonale ordningene utfyller og støtter opp under hverandre for å bidra til å nå de overordnede målene på filmområdet». Vi tror det fortsatt er en del å hente i en tydeligere samordning av aktørene i virkemiddelapparatet og mer klart definerte mål for de regionale filmtiltakenes rolle i den nasjonale filmpolitikken.

Trondheim 17. juni 2013

Før Midtnorsk Filmsenter AS

Solvor Amdal
Daglig leder

Anita Utseth
Styreleder